

بسمه تعالی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

تعداد واحد: ۲ واحد نظری
مدرس: ناهید حسین عباسی

نام درس: پرستاری بهداشت جامعه ۱
مشخصات فراگیران: دانشجویان کارشناسی پرستاری

ارتقاء، حفظ و تامین سلامت افراد جامعه از اساسی ترین شاخص های توسعه هر کشور است. این امر با آموزش و پرورش نیروی انسانی متخصص حاصل می شود. پرستاران از جمله اعضاء گروه بهداشتی هستند که با آموزشهای مناسب می توانند در حل مشکلات بهداشتی و پیشگیری از بیماریها، آموزش بهداشت، مراقبتهای بهداشتی اولیه، بهداشت دانش آموزان، بهداشت مادران و سایر اقشار جامعه نقش کلیدی داشته باشند. در این درس مفاهیم، نقش ها و فعالیت های پرستار بهداشت جامعه و تیم بهداشت، نظام های ارایه دهنده خدمات بهداشتی در جهان و ایران، مراقبت های اولیه بهداشتی، بهداشت برای همه تا سال ۲۰۱۰، کاربرد فرآیند پرستاری بهداشت جامعه، اولویت های بهداشتی در ایران، فرآیند آموزش بهداشت، اصول و روش های آموزشی، بهداشت مادر و کودک، برنامه گسترش ایمن سازی و بهداشت مدارس گنجانده شده است.

هدف کلی:

انتقال دانش و اطلاعات لازم در زمینه بهداشت جامعه و مبانی آن، به دانشجو تا با به کارگیری اصول خدمات بهداشتی اولیه بتواند در قالب فرآیند پرستاری بهداشت جامعه تدابیر مناسب جهت حل مشکلات جامعه ارایه نمایند.

اهداف ویژه:

از دانشجو انتظار می رود در پایان درس قادر باشد:

- تاریخچه بهداشت جامعه را توضیح دهد.
- مفاهیم مربوط به پرستاری بهداشت جامعه را توضیح دهد.
- پرستاری بهداشت جامعه را تعریف کند.
- نقش و فعالیتهای پرستار بهداشت جامعه در تیم بهداشتی را بیان کند
- عوامل مؤثر بر بهداشت و سلامت (تأثیر عوامل فرهنگی و مذهبی در بهداشت جامعه) را شرح دهد.
- انواع سیاستهای جمعیتی را شرح دهد.
- ضوابط و معیارهای مسائل جمعیتی را توضیح دهد.
- مشکلات ناشی از افزایش جمعیت در ایران و جهان را نام برد.
- تأثیر تنظیم خانواده و فاصله گذاری در سلامت و بقای مادران و کودکان را ذکر کند.
- نحوه برقراری ارتباط با مردم جهت ارائه خدمات بهداشتی و تنظیم خانواده را شرح دهد
- تأثیر آموزش در برنامه های تنظیم خانواده را بیان نماید.
- تأثیر مهاجرت، فقر و بیسوادی بر بهداشت جامعه را شرح دهد.
- فرایند پرستاری و کاربرد آن در بهداشت جامعه را شرح دهد.
- نظام ها و سازمانهای عرضه خدمات بهداشتی در ایران و جهان را توضیح دهد.

- سیستم شبکه در نظام خدمات بهداشتی را توضیح دهد .
- اصول مراقبتهای بهداشت اولیه را توضیح دهد .
- مفاهیم آموزش بهداشت و تکنولوژی آموزشی را توضیح دهد .
- فرایند آموزش بهداشت (اصول ، روشها و مدلهای آموزش بهداشت) را شرح دهد.
- اولویتهای بهداشتی در ایران را شرح دهد.
- برنامه گسترش ایمن سازی و چگونگی اجرای برنامه واکسیناسیون همگانی را شرح دهد .
- نقش پرستار بهداشت جامعه در بهداشت مدارس را شرح دهد.

جدول زمانبندی مواد درسی

شماره جلسه	رئوس مطالب درسی
۱	تاریخچه بهداشت جامعه و پرستاری بهداشت جامعه مفاهیم مربوط به بهداشت جامعه و پرستاری بهداشت جامعه
۲	ادامه مفاهیم مربوط به بهداشت جامعه و پرستاری بهداشت جامعه
۳	نقشها و فعالیتهای پرستار بهداشت جامعه را در تیم بهداشتی عوامل مؤثر بر بهداشت و سلامت
۴	نظام ها و سازمانهای عرضه خدمات بهداشتی در ایران و جهان
۵	سیستم شبکه در نظام خدمات بهداشتی و اولویتهای بهداشتی در ایران
۶	مراقبتهای بهداشت اولیه (تعریف ، اصول و اجزاء آن)
۷	فرایند پرستاری و کاربرد آن در بهداشت جامعه
۸	امتحان میان ترم
۹	بهداشت مدارس و نقشهای پرستار بهداشت جامعه در آن (اهداف بهداشت مدارس،زمینه های آموزش بهداشت در مدارس،بهداشت محیط مدرسه،بهداشت کارکنان و کودکان در مدرسه،نقش پرستار بهداشت جامعه در مدارس)
۱۰	مفاهیم آموزش بهداشت و تکنولوژی آموزشی
۱۱	فرایند آموزش بهداشت (اصول ، روشها و مدلهای آموزش بهداشت) .
۱۲	برنامه گسترش ایمن سازی و چگونگی اجرای آن
۱۳	ادامه برنامه گسترش ایمن سازی و چگونگی اجرای آن

سیاست‌های جمعیتی ضوابط و معیارهای مسائل جمعیتی	۱۴
مشکلات ناشی از افزایش جمعیت در ایران و جهان	۱۵
مهاجرت، فقر و بیسوادی و تاثیر آن بر بهداشت جامعه تأثیر تنظیم خانواده و فاصله گذاری در سلامت و بقای مادران و کودکان نحوه برقراری ارتباط با مردم جهت ارائه خدمات بهداشتی و تنظیم خانواده تأثیر آموزش در برنامه های تنظیم خانواده	۱۶

روش تدریس :

- سخنرانی - پرسش و پاسخ- بحث گروهی
وسایل کمک آموزشی : استفاده از وسایل کمک آموزشی (اورهد ، وایت برد ، ...)

شیوه ارزشیابی :

- کوئیز
- امتحان میان ترم
- تکلیف کلاسی
- امتحان پایان ترم

۱۰ درصد
۴۰ درصد
۱۰ درصد
۴۰ درصد

غیبت های مجاز دانشجو:

چهار هفدهم تعداد کل جلسات تشکیل شده در طول ترم

منابع:

- ۱- امیریگی ،حسن. ؛ اصول بهداشت محیط ؛ انتشارات اندیشه رفیع ؛ تهران ؛ چاپ اول ؛ ۱۳۸۱
- ۲ - آندرسون، الیزابت تی، و مک فارلین، جودیت ؛ ترجمه مروت گیوی و محمد ذوالعدل ؛ تهران ؛ انتشارات بشری ؛ ۱۳۷۹.
- ۳- بی آزار شیرازی، عبدالکریم ؛ رساله نوین فقهی در بهداشت ؛ انتشارات دفتر نشر فرهنگ اسلامی ؛ ۱۳۷۲.
- ۴- بهبودی، زهرا ؛ بهداشت محیط و مبارزه با آلودگیها ؛ تهران ؛ انتشارات بشری ؛ ۱۳۸۰.
- ۵- پارک، جی ای و پارک، ک ؛ درسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی ؛ ترجمه دکتر حسین شجاعی تهرانی ؛ ج ۱ و ۲ ؛ انتشارات دانشگاه علوم پزشکی گیلان ؛ ۱۳۷۶.
- ۶- حاتمی ، حسین ، کتاب جامع بهداشت عمومی ، انتشارات وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی ، تهران ، ۱۳۸۳
- ۷- حلم سرشت، پیروش و دل پیشه ، اسماعیل ؛ بهداشت کار ؛ تهران ؛ انتشارات چهره ؛ ۱۳۷۶.
- ۸- رحیمی، نسرين ؛ اصول مبانی خدمت بهداشتی ؛ تهران ؛ انتشارات شهرآب ؛ ۱۳۷۳.
- ۹- شریعت پناهی، محمد ؛ مبانی بهداشت محیط ؛ تهران ؛ انتشارات دانشگاه تهران ؛ ۱۳۷۳.
- ۱۰- صادقی حسن آبادی، علی ؛ کلیات بهداشت عمومی ؛ انتشارات دانشگاه علوم پزشکی شیراز ؛ ۱۳۷۵.
- ۱۱- عبدلی یزدی ، نوشین ، پرستاری بهداشت جامعه (۱) ، تهران ، انتشارات چراغ دانش ، ۱۳۸۳ .

- ۱۲- محسنی ، منوچهر ؛ جامعه شناسی پزشکی و بهداشت ، انتشارات طه‌پوری ، تهران ، ۱۳۷۹ .
- ۱۳- میرحسینی ، غلامرضا ؛ اصول خدمات بهداشتی ، انتشارات ژرف ، تهران ، ۱۳۷۳ .
- ۱۴- مک موری، آنی ، پرستاری بهداشت جامعه ، ترجمه انوشه ، آمنه و همکاران.آباده ، انتشارات ارجمند ، ۱۳۷۵.
- ۱۵- محمدی،رخشنده ، پرستاری بهداشت جامعه ، تهران ، نشر نی ، ۱۳۷۹ .
- ۱۶- ایلدر آبادی،اسحق.درسنامه پرستاری بهداشت .تهران،نشر جامعه نگر ،۱۳۸۴.(منبع اصلی)

منابع انگلیسی

- 1-Allender, Judith Ann ; Community Health Nursing ; lippin cott company 2001.
- 2-Anderson .E.T and Macfar lane .j.M ; Community as partner, Teory and practicehn nursing, j.B.lippincott Company claphia ;USA, 2004.
- 3- craig . Pauline M and landsay Grace,M; Nursing of public Health ; published by chorchill living stone ; 2000.
- 4- Lundy , K.S. , Janes , S. ; Community Health Nursing : caring for the public health (1st ed.) ; s udbury ; 2001 .
- 5- Nies , M.A. and Mc Even , M. ; Community Health Nursing promoting the health of populations (3rd ed) ; philadelphia : W.B. Saunders ; 2001 .
- 6-Smith, Clavdia M and Mavrer prances A ; W.B. saunders company ; 2000.
- 7-Stanhope , Marica and Lancaster , jeamette ; Community Health Nursing ; j.B. lippincott company philadethpia ; 2000 .
- 8_ Stanhope , m. and Lancaster, j ; Foundations of community health nursing ; Mosby inc ; 2002 ..
- 9)Stanhope, Marcia ; Lancaster ,Jeanette . Community & Public Health Nursing. Sixth Edition USA , Mosby 2006.
- 10)Stone , Clemen ;McGuire . Comprehensive Community Health Nursing. Family , Aggregate & Community Practice. Sixth Edition, USA , Mosby 2002.
- 11)Allender Judith Ann ,Spradley Barbara Walton .Community Health Nursing.Promoting and protecting the Public HealthSixth Edition ,USA, Lippincott Williams & Wikin 2005
- 12)Anderson, Elizabeth T; Mcfarlane Judith . Community as Partner. Theory and Practice in Nursing . Fourth Edition ,USA, Lippincott Williams & Wikin 2004.
- 13)Edelma,Carole lium; Lynn Mandle carol. Health Promotion Throughout the life span Sixth Edition, USA , Mosby 2006.